

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Arhip)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Danilov, V. Cotorobai)

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Tacu Vera și avocatul Maștalîn Tatiana,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa de
Construcție a Garajelor nr. 136, Cojocaru Gheorghe împotriva Verei Tacu privind
evacuarea fără acordarea spațiului locativ și rezilierea actului juridic,
acțiunea reconvențională înaintată de Vera Tacu împotriva Cooperativei de
Construcție a Garajelor nr. 136 cu privire la încasarea datoriei
împotriva încheierii din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 septembrie 2015, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 136 (în
continuare CCG nr. 136) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Verei
Tacu solicitând rezilierea contractului de prestări servicii nr. 1/2015 din 02.01.2015,
cu eliberarea încăperii și evacuarea forțată a ultimei din încăperea nelocativă (de
serviciu), ce aparține reclamantului.

Pe parcursul derulării procesului judiciar, Tacu Vera a înaintat acțiune
reconvențională împotriva CCG nr. 136 solicitând încasarea de la pârât a plăților
salariale neachitate, a plăților efectuate de Tacu Vera în contul CCG nr. 136 pentru apa
consumată și a prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 20 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) s-a
admis acțiunea depusă de CCG nr. 136; s-a constatat ca reziliat, la 07 august 2015,
contractul de prestări servicii nr. 1/2015 din 02 ianuarie 2015 încheiat între CCG nr.
136 și Tacu Vera; s-a evacuat Tacu Vera și membrii familiei acesteia din căsuța
nelocativă a CCG nr. 136 situată în xxxxx; s-a încasat de la Tacu Vera în beneficiul
CCG nr. 136 suma de 200 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub formă de taxă de
stat; s-a respins cererea reconvențională înaintată de Tacu Vera împotriva CCG nr. 136
privind încasarea datoriei.

Prin încheierea din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea,
înaintată de Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalîn Tatiana, privind repunerea
în termen a apelului; s-a respins cererea depusă de Tacu Vera, prin intermediul

avocatului Maștalin Tatiana, privind suspendarea procedurii de executare a hotărârii din 20 martie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru); s-a restituit apelul înregistrat de Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalin Tatiana, împotriva hotărârii din 20 martie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru).

La 03 august 2017, Tacu Vera și avocatul Maștalin Tatiana au declarat recurs împotriva încheierii din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că, încheierea contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei nu a dat o interpretare corectă normelor de drept și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar concluziile expuse în actul de dispoziție contestat contravin circumstanțelor cauzei.

Opinează că, instanța de fond, la emiterea hotărârii nu a luat în considerare faptul că Tacu Vera a fost lipsită de posibilitatea de a demonstra existența datoriei pentru serviciile prestate în funcția de paznic la CCG nr. 136, prin faptul că, cererea depusă de Tacu Vera privind numirea expertizei grafologice a semnăturilor din borderourile de achitare a plăților pentru serviciile prestate, a fost respinsă de către instanța de judecată.

Precizează că, deoarece nu posedă bine limba de stat și nu a cunoscut despre faptul că urmează să depună personal, în instanța de judecată, cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe în termenul de prevăzut de lege, Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalin Tatiana, a înregistrat apelul abia la 30.06.2017 solicitând repunerea în termen a acestuia. Or, recurenta a conștientizat acest fapt doar după revenirea avocatului din concediul anual, care a durat din 24.03.2017 până la 24.04.2017, și după informarea de către executorul judecătoresc a intentării procedurii de executare silită a hotărârii judecătorești privind evacuarea din spațiul nelocativ.

Declară că, prin respingerea cererii de repunere în termen a apelului, instanța de apel i-a îngădit Verei Tacu accesul la justiție și posibilitatea de a aduce argumente și prezenta probe întru susținerea poziției sale.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 20 iulie 2017, iar Tacu Vera și avocatul Maștalin Tatiana au declarat recurs la 03 august 2017.

Colegiul menționează că recursul declarat Tacu Vera și avocatul Maștalin Tatiana împotriva încheierii din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, este în termen, deoarece la materialele cauzei lipsesc date ce ar confirma recepționarea de către recurenta Tacu Vera a încheierii contestate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalin Tatiana, privind repunerea în termen a apelului; s-a respins cererea depusă de Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalin Tatiana, privind suspendarea procedurii de executare a hotărârii din 20 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru); s-a restituit apelul înregistrat de Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalin Tatiana, împotriva hotărârii din 20 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Colegiul consideră corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal, în următoarele circumstanțe.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În speță, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 20 martie 2017 și înmănat în aceeași zi tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora, inclusiv și Verei Tacu. (f.d. 233-234, vol. I)

La 30 iunie 2017, Tacu Vera, prin intermediul avocatului Maștalin Tatiana, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând totodată și repunerea în termen a apelului, în baza prevederilor art. 116 CPC, din motivul necunoașterii modalității de depunere a apelului (f.d. 1, vol. II).

Instanța de apel examinând cererea de repunere în termen a apelului a ajuns la concluzia de a o respinge, din motivul neprezentării de către apelantă a unor probe acceptabile, care ar demonstra omiterea întemeiată și obiectivă a acestui termen de procedură.

La caz, Colegiul apreciază ca fiind corectă ipoteza instanței de apel referitor la omiterea de către Tacu Vera a termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe, deoarece invocarea de către apelantă/recurentă a necunoașterii modalității de

depunere a apelului, nu justifică omiterea termenului de îndeplinire a actului de procedură.

Concomitent, Colegiul remarcă că în contextul prevederilor art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de contestare poate fi repus doar în cazul dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea depunerii în termen.

În acest sens, Colegiul relevă că recurenta nu a confirmat prin probe veridice și pertinente necesitatea repunerii părții în termenul legal de executare a actului procedural – depunerea cererii de apel, or, neposedarea limbii de stat, argument invocat în recurs, nu poate constitui un impediment în exercitarea dreptului de a contesta în termen un act de dispoziție al instanței de judecată, în condițiile când recurenta la ședințele de judecată din prima instanță a fost reprezentată de către un avocat și în prezența unui interpret.

În aceste circumstanțe, Colegiul relevă ca fiind justă concluzia instanței de apel precum că argumentele invocate de către Tacu Vera în susținerea cerinței de repunere în termen a apelului sunt formale și lipsite de suport faptic.

Prin urmare, neonorarea obligațiilor și drepturilor procedurale în termenul acordat de legislația în vigoare din vina apelantei/recurente, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova sau încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO sau încălcarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, garantat de art. 26 Cod de procedură civilă.

În contextul dat, Colegiul decelează că recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale, în condițiile când personal nu a beneficiat de drepturile sale, garantate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

În consecință, Colegiul conchide că acțiunile Verei Tacu nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și respecta obligațiile procedurale, deoarece din moment ce a cunoscut despre existența hotărârii primei instanțe, urma să se conformeze prevederilor legale și în conformitate cu art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Mai mult, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CEDO, este principiul securității raporturilor juridice.

Astfel, CEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind respingerea cererii de repunere în termen și restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de

a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelantă/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind restituirea Verei Tacu a cererii de apel depusă împotriva hotărârii din 20 martie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) ca fiind depusă în afara termenului legal, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către Tacu Vera și avocatul Maștalin Tatiana în recursul declarat nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Tacu Vera și avocatul Maștalin Tatiana, cu menținerea încheierii din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Tacu Vera și avocatul Maștalin Tatiana.

Se menține încheierea din 20 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 136, Cojocarul Gheorghe împotriva Verei Tacu privind evacuarea fără acordarea spațiului locativ și rezilierea actului juridic și la acțiunea reconvențională înaintată de Vera Tacu împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 136 cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală